

STRATEGIA NAȚIONALĂ DE EDUCAȚIE PARENTALĂ 2018-2025. IMPLICAȚII JURIDICE, PEDAGOGICE, IDEOLOGICE ȘI ETICE

Pr. conf. univ. dr. Vasile CREȚU

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, București

Abstract

The family and its educational roles are the subject of the latest psychological, sociological and pedagogical studies, which analyze modern educational concepts such as parenting and homeschooling. The knowledge, skills and abilities of parents manifested in the activity of education and upbringing of children, as well as in overcoming the critical situations that occur in this process are called parental competences. This quality, in the conception of modern specialists, becomes educable by talking more and more frequently about the ability to become better parents and about the innovations that support the formation approach within the family. All these principles are known under the name of parental education. The Romanian educational space analyzed the difficult situation in which the Romanian family finds itself and the difficulty with which it carries out educational activities, and developed a plan based on education called National strategy of parental education 2018-2025. However, the parenting strategy is proving to be a new way of developing the postmodern principles of the European agenda.

Keywords: parental education, pedagogy, ideology, ethics, family, parents, children, education.

Preambul

Familia și rolurile sale educative constituie subiectul celor mai recente studii psihologice, sociologice și pedagogice, care analizează concepte didactice moderne precum parenting și homeschooling. Primul concept, cel de parenting, este înțeles drept totalitatea proceselor de creștere și dezvoltare a copiilor realizate de către părinți, precum și procesul de formare și dezvoltare a părinților după ce ei devin mamă și tată. Al doilea concept, cel de homeschooling, reprezintă cea mai recentă alternativă a învățământului clasic, orele de studiu în cadrul acestei noi modalități didactice realizându-se exclusiv acasă, părinții urmând o programă și devenind

profesori pentru propriii copii. Capacitatea părinților de a-și educa astăzi copiii implică valențe, specificități și metode diferite pornind de la făurirea unor concepte și tehnici, ajungând la exersarea rolului parental instructiv-educativ la cele mai înalte standarde.

Cunoștințele, deprinderile și abilitățile părinților manifestate în activitatea de educare și creștere a copiilor, precum și în depășirea situațiilor critice ce survin în acest demers, poartă denumirea de competență parentală. În concepția specialiștilor moderni, această calitate devine educabilă, vorbindu-se tot mai frecvent despre capacitatea de a deveni părinți mai buni și despre inovațiile care susțin demersul de formare în cadrul familiei. Toate aceste principii se regăsesc sub denumirea de educație parentală, care presupun o multitudine de tehnici concrete, metode și programe didactice, cu ajutorul cărora părinții sunt sprijiniți în activitatea de formare a propriilor copii.

Factorii decizionali din spațiul educațional românesc au evaluat situația complexă în care familia românească se regăsește astăzi și dificultatea cu care aceasta realizează activități de educare, elaborând un plan care se numește „Strategia națională de educație parentală 2018-2025 (SNEP)”. La scurt timp după lansare, acest program de educație parentală a devenit obiectul unor aprinse controverse sociale și politice. Pe lângă pretinsele părți pozitive, SNEP conține și numeroase părți negative, susținând în principal că atribuțiile parentale se educă și se împlinesc potrivit unor principii formulate la nivel statal, urmând o anumită structură pedagogică adaptată obiectivelor care definesc postmodernitatea.

Ce este Strategia națională de educație parentală 2018-2025?

Proiectul rezolutiv recomandat de stat poartă denumirea de „Strategia de educare parentală 2018-2025 (SNEP)”, fiind conceput în perioada 2008-2010 de către Ministerul Educației Naționale, cu sprijin financiar de la UNICEF, împreună cu parteneri de la nivel central: Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Administrației și Internelor, dar și cu sprijinul organizațiilor neguvernamentale care au experiență în domeniu¹. SNEP

¹ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025*, în https://media.hot-news.ro/media_server1/document-2018-06-12-22504443-0-strategia-nationala-educatie-parentala.pdf, (accesat la data de 25.04.2021)... , p. 19.

este propusă spre analiză publică și editată în formă finală la data de 11 iunie 2018, pe site-ul Ministerului Educației Naționale. Proiectul este compus din 13 capitole, însumând 35 de pagini, și conturează măsuri ameliorative asupra problemelor privind creșterea și educarea copiilor din România. SNEP are ca subiect părinții și presupusa lor lipsă de pregătire în gestionarea misiunii educative a familiei, cu scopul cultivării unui mediu prielnic dezvoltării tinerilor.

Obiectivele urmărite prin implementarea programului propun două direcții de acțiune: în principal se pune accentul pe dezvoltarea competențelor parentale ale reprezentanților legali, ale părinților sau ale persoanei în grija căreia se află copilul. În al doilea rând, se urmărește dezvoltarea abilităților parentale ale tinerilor, ca viitori părinți. Dezideratul central al proiectului urmărește, așadar, asigurarea unui mediu familial adecvat, pentru fiecare copil, pentru a-și atinge potențialul maxim de dezvoltare și pentru a deveni un adult responsabil². Toate aceste obiective sunt expresia operațională a faptului că „un comportament pozitiv (în familie, n.r.) acompaniat de un control moderat sunt asociate cu rezultatele pozitive asupra dezvoltării copilului, rezultatelor școlare, stării de sănătate sau integrării sociale a copiilor”³. Idealurile enunțate în paginile proiectului vizează o soluție în contextul responsabilizării părinților, apelând la principii didactice și la analiza stilurilor parentale utilizate în cadrul dezvoltării psihologice, afective și cognitive a copiilor.

În pofida valențelor benefice pe care le propune și a scopurilor favorabile dezvoltării societății românești, SNEP a atras numeroase opoziții din partea părinților, a profesorilor și a asociațiilor pentru protecția familiei. Punctele de interes formulate converg către concluzia îngrijorătoare că adaptarea familiei la noile ideologii parentale și la metode noi de educare a copiilor se poate face prin conceptul potrivit căruia „promovarea actualelor valori devin norme care obligă familiile să se adapteze noilor ideologii și să experimenteze noi practici în relație cu copiii”⁴. Prin impunerea unui tipar de gândire tributar schimbării mentalității părinților, se poate realiza și îndoctrinarea copiilor, vehiculând anumite procedee și informații care sunt furnizate în vederea unei presupuse

² *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 22.

³ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 5.

⁴ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 3.

conștientizări „cu privire la importanța rolului pe care îl au (părinții, n.r.) în susținerea creșterii și dezvoltării copiilor, pentru ca aceștia să-și îmbunătățească sau să-și modifice unele cunoștințe, atitudini, înțelegeri/viziuni și practici de îngrijire și educație în conformitate cu recomandările psiho-pedagogiei moderne”⁵. Proiectul strategiei urmărește alinierea domeniului educațional la cele mai recente precepte didactice, dezvoltând astfel o adversitate față de sistemele clasice de educație, de familia tradițională, de valorile conservatoare și de tradițiile creștine. Aceste principii împotriva cărora luptă SNEP sunt de fapt cele pe care le consideră dăunătoare și care, în concepția formatorilor strategiei, estompează dezvoltarea societății, progresul acesteia fiind rezultatul exclusiv al cultivării gândirii adaptate societății contemporane aflate într-o continuă schimbare. În acest decor, familia trebuie să se modifice permanent potrivit premiselor dezvoltate în spațiul actual, implicând continuu noi provocări și situații dificile.

Atitudinea critică la adresa valorilor tradiționale și a principiilor didactice argumentate istoric generează consecințe care accentuează inutilitatea, vulnerabilitatea și superficialitatea Strategiei naționale de educație parentală. Primele consecințe sunt reprezentate de implicațiile juridice care vizează neconstituționalitatea documentului SNEP, urmând cele de factură pedagogică care accentuează gradul de formare „precară” a părinților. Urmărilor de natură ideologică sunt analizate în contextul în care SNEP are ca principiu de bază corectitudinea politică, un posibil indiciu al dezvoltării neo-marxismului. Tot în acest cadru se impune și o analogie între principiile SNEP și proiectele de reeducare caracteristice regimurilor totalitare. În final, parcurgând aceste implicații, nu trebuie să neglijăm și repercusiunile de natură etică care gravitează în jurul acestei strategii controversate.

Implicații juridice

Principiile care susțin demersul de educație parentală impun anumite drepturi și îndatoriri, trasate din punct de vedere legislativ fiecărui factor implicat în această acțiune. Echilibrul susținut în cadrul pedagogic vizează respectarea sarcinilor și drepturilor

⁵ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 3.

specifice Familiei, apoi Școlii și Bisericii. În cadrul trinomului factorilor educativi, Statul are rolul de a susține activitatea acestora, el nefiind, în esența sa, factor educativ, pentru că în acest context am vorbi despre premisele educative de factură totalitară – reducere și îndoctrinare. Destructurând însemnătatea tuturor principiilor didactice clasice, statul impune propriul sistem de valori și propria strategie rezolutivă prin care dovedește un grad crescut de autonomie și de control, conturând astfel poziția unui stat suveran în fața unei libertăți consemnate legislativ.

Libertatea de conștiință și raportul dintre stat și popor se fundamentează pe numeroase convenții, protocoale și colecții legislative acceptate și de către țara noastră. Principiul juridic central cu privire la dreptul la educație surprinde faptul că părinților le revine dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor. În acest sens, Declarația universală a drepturilor omului, proclamată la data de 10 decembrie 1948, în urma convocării Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, consemnează la art. 26 alin. 3 faptul că „părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățământ pentru copiii lor minori”⁶. Aceasta reprezintă prima dovadă legislativă care atestă dreptul fundamental al părinților de a-și educa propriii copii. Astfel, părinții au deplină libertate în alegerea sistemului de învățământ și a principiilor pe care se va structura parcursul formativ.

Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale precizează faptul că „statul, în exercitarea funcțiilor pe care și le va asuma în domeniul educației și învățământului, va respecta dreptul părinților de a asigura această educație și acest învățământ conform convingerilor lor religioase și filozofice”⁷. În acest context, relația dintre stat și familie se fundamentează pe respect și pe susținere reciprocă, nicidecum pe impunerea unui sistem preferențial de educație, a căror premise sunt benefice statului și dezideratelor promovate de acesta. Dreptul natural al părinților de a-și educa propriii copii, potrivit „convingerilor lor religioase și filozofice”, este atestat în mod peren de către

⁶ *Declarația Universală a Drepturilor Omului* art. 26, alin. 3, în <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/22751> (accesat la data de 29.05.2021).

⁷ *Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale*, art. 2, în https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf (accesat la data de 29.05.2021).

legislația europeană, evidențiind faptul că statul trebuie să-și păstreze neutralitatea în formularea unui sistem educativ, el susținând și respectând deciziile părinților în cadrul educației familiale.

Responsabilitatea părinților în actul de educare al copiilor este legată de exercițiul dreptului la educație, pe care statul trebuie să-l susțină și să-l respecte. Din acest motiv, Curtea Europeană a Drepturilor Omului le recunoaște principiul legislativ și-l propune drept soluție în numeroasele situații când se pune problema modului în care părinții realizează educarea copiilor și gradul de incidență a statului în relația educativă părinte-copil, „achitându-se de o îndatorire naturală față de copiii lor, aceea de a avea în primul rând responsabilitatea «asigurării educației și instruirii acestora». Părinții pot cere statului să le fie respectate convingerile religioase și filozofice. Dreptul acestora corespunde așadar unei responsabilități strâns legate de exercițiul dreptului la educație”⁸. Dreptul fundamental promulgat de constituția europeană indică, în legătura dintre mamă, tată și fii, implicarea principiilor pedagogice de factură familială, nicidecum metode ce sunt apanajul conștiinței moderne promovate în mod riguros de stat, iar părinții, în consecință, pot cere acestuia respectarea principiilor și convingerilor de natură personală.

Statul, prin susținerea dreptului la educație, se angajează să respecte și să sprijine libertatea părinților de a-și educa copiii și de a alege instituțiile de învățământ pe care doresc să le urmeze, accentuând un nou principiu legat de această dată de învățământul instituțional și de selectarea potrivit propriilor dorințe a sistemului de învățământ, chiar și de natură privată, conforme cu legislația în vigoare, identificând în acest sens și problematica educației religioase care se fundamentează tot pe respectarea dreptului la educație. De aceea, statul se angajează „să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali, de a alege pentru copiii lor instituții de învățământ, altele decât cele ale autorităților publice, dar conforme cu normele minimale pe care le poate prescrie sau aproba statul în materie de educație și de a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor în conformitate cu propriile lor convingeri”⁹. Acest

⁸ *Case of Kjeldesen, busk madsen and pedersen v. denmark* (application no. 5095/71; 5920/72; 5926/72), paragr. 52, în <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22%3A%22001-57509%22%7D>, (accesat la data de 29.05.2021).

⁹ *Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale*, art. 13, în <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/82589>, (accesat la data de 29.05.2021).

articol reglementează în mod explicit dreptul deplin al părinților privind modul de realizare a educației copiilor.

Scopul acestor legi nu se rezumă la autonomia parentală în actul educativ, ci la o îmbinare între principiile pedagogice familiale, preceptele tradiționale și premisele mediului didactic actual. Modul de adaptare al copiilor la provocările curente și formarea acestora se realizează în mod natural potrivit convingerilor părinților, care au deplină susținere din partea statului: „Statele părți vor respecta responsabilitățile, drepturile și îndatoririle ce revin părinților naturali ai copilului sau, după caz, și conform tradiției locale, membrilor familiei lărgite sau comunității, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităților în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea și orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta convenție”¹⁰. În mod clar, responsabilitatea părinților este unanim recunoscută în ceea ce privește formarea copiilor, metodele folosite, precum și principiile cultivate.

Motivele pentru care au fost formulate limitele în care se încadrează exercitarea activității de educare și dezvoltare a copiilor se evidențiază în dorința anumitor țări, înclinate spre o atitudine totalitară, de a utiliza domeniul pedagogic în favoarea propagandei ideologice, potrivit propriilor obiective. Din acest motiv, s-au consemnat în mod aprioric drepturile și îndatoririle fiecărui factor sau susținător educativ, astfel încât să fie păstrat un echilibru între premisele țării și drepturile familiei, evitând situația în care familia să nu fie înlocuită cu statul, acesta din urmă devenind principala sursă didactică, impunând și validând principiile, procedeele familiei și maniera în care ele se dezvoltă.

S-au pus în discuție și limitele legislative în care se regăsește mediul instituțional educativ și ce implicații de factură juridică revin părinților. Mai mult decât atât, merită amintit articolul 18 alin. 4 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, unde se precizează faptul că „statele părți la prezentul pact se angajează să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali, de a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor în conformitate cu propriile convingeri”¹¹. Educația religioasă

¹⁰ *Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului*, art. 5, în http://www.dgaspchd.ro/images/files/paginacopil/pc_conventia.pdf (accesat la data de 29.05.2021).

¹¹ *Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice* art. 18, alin 4, în <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/82590> (accesat la data de 30.05.2021).

a cărei desfășurare are susținerea și acordul statului se realizează conform convingerilor părinților, fiind o manifestare a dreptului la libertatea de conștiință și la viața intimă și familială, în interiorul căreia guvernează principiile etice ale educației religioase, care formează opinii, convingeri și deziderate temeinice atât părinților, cât și copiilor, astfel încât „instruirea religioasă și morală nu poate fi lăsată de-o parte (...) elementul religios este drojdia care pătrunde întregul aluat”¹².

Am observat, prin prezentarea sistematică a principalelor norme legislative, gradul de implicare a statelor europene și modul în care se realizează educația în cadrul familiei. Trebuie menționat că, printre statele părți care au semnat declarațiile, protocoalele și au participat la convenții europene având ca problemă respectarea drepturilor omului, se află și România. Așa cum am sesizat în analiza noastră, în cadrul legislativ românesc se consemnează respectarea dreptului la educație al copiilor, cadru care este exercitat, în primul rând, de părinții săi, în virtutea datoriei lor naturale care vizează prevenirea îndoctrinării copiilor de către stat¹³.

Dreptul fundamental al educației copiilor și realizarea lui conform convingerilor părinților este regăsit în Constituția României art. 29 alineatul 6, unde se spune că: „părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine”¹⁴. Libertatea formulării propriilor opinii, a unui sistem de valori personal și manifestarea libertății credințelor religioase nu pot fi condiționate sau limitate de nimeni. Nici conducerea țării, nici ceilalți membri ai puterilor legislative sau executive nu pot impune o strategie care să vizeze spațiul personal, dictând astfel ceea ce este bine și ceea ce este rău, noțiuni care dezvoltă valențe universale în acest caz.

Urmând toate normele juridice și analizând punctele centrale ale SNEP, putem contura cele două aspecte prin care strategia națională

¹² Andreea Popescu, *Educația parentală, o formă de educație deghizată și perversă a copiilor de către stat*, în https://www.juridice.ro/588636/educatia-parentala-o-forma-de-indoctrinare-deghizata-si-perversa-a-copiilor-de-catre-stat.html#_ftn11 (accesat la data de 30.05.2021).

¹³ Andreea Popescu, *Quel droit à l'éducation en europe?*, în <https://www.village-justice.com/articles/Quel-droit-education-Europe,23860.html> (accesat la data de 30.05.2021).

¹⁴ *Constituția României*, art. 29, alin. 6, în <https://www.constitutiaronaniei.ro/art-29-libertatea-constiintei/> (accesat la data de 30.05.2021).

contravine principiilor constituționale: primul dintre ele este reprezentat de încălcarea unui drept natural și fundamental precizat de toate articolele legislative menționate mai sus – dreptul de înțâietate al părintelui în educarea copilului potrivit propriului sistem de valori – și, cel de-al doilea, care vizează nerespectarea neutralității puterii politice față de opțiunile religioase și filosofice ale părinților¹⁵. Astfel, observăm faptul că strategia pe care o promovează Ministerul Educației Naționale este neconstituțională, aducând atingere libertăților și drepturilor fundamentale ale omului.

Atât legislația europeană, cât și cea din România, precizează în mod clar atribuțiile părinților și susținerea statului în domeniul educației copiilor, motiv pentru care orice încercare de uzurpare a acestor drepturi este în afara legii. Din parcursul prevederilor juridice rezultă obligația de neutralitate a statului privind formularea propriilor opinii, convingeri și judecăți privitoare la valorile perene ale educației și familiei, astfel încât nici statul, nici funcționarii săi nu au nici un temei juridic de a impune ceea ce este greșit și ceea ce este just în materie de opțiuni tradiționaliste sau progresiste¹⁶.

Implicații pedagogice

Dezideratul SNEP vizează însănătoșirea familiei românești, conturarea oportunităților în vederea depășirii problemelor cotidiene prin înscrierea părinților la cursuri de formare care-i ajută în educarea vocației parentale, precum și implementarea noilor cunoștințe în procesul de creștere a propriilor copii. SNEP își propune să depășească rigiditatea și inadaptabilitatea preceptelor educative tradiționale și conservatoare, de care se împiedică implementarea proiectului: „Deseori, noile ideologii promovate în special în domeniul protecției copilului întâlnesc mentalități conservatoare, un sistem de valori ale familiei ce trebuie regândit în

¹⁵ Alianța Familiilor din România, *Strategia Națională de Educație Parentală – Spunem Nu!*, în <https://www.culturavietii.ro/2018/06/21/strategia-nationala-de-educatie-parentala-spunem-nu/> (accesat la data de 30.05.2021).

¹⁶ Cătălin Sturza, *Strategia de educație parentală a guvernului PSD: ideologie de Stat, sufocarea diversității și imixtiune în viața privată a individului și a familiei*, în https://adevarul.ro/news/societate/strategia-educatie-parentala-aguvernului-psd-ideologie-stat-sufocarea-diversitatii-imixtiune-viataprivata-individului-familiei-1_5b2a146bdf52022f7555022e/index.html (accesat la data de 30.05.2021).

contextul unor informații noi cu privire la nevoile de dezvoltare a copiilor”¹⁷. Astfel, această strategie devine, în concepția statului, singura cale prin care se crede că țara noastră poate depăși starea „precară” în care se află.

De asemenea, o altă coordonată în cadrul SNEP vizează înlocuirea noțiunilor de părinți, de mamă și de tată, cu cea generală de „parentalitate”, a cărei definiție și conținut variază în funcție de inovațiile de factură socială, care devin principii educative în cadrul perspectivei postmoderne. Părinții nu mai sunt educatorii copiilor lor, cei care asigură copilului o atmosferă pedagogică dezvoltată în cadrul filiației, ci doar o funcție, un statut, un rol aparent secundar. În acest context în care noțiunea de „parentalitate” se rezumă la „exercitarea atribuțiilor de părinte și îndeplinirea acțiunilor necesare acestei funcții, și se transformă și ea, odată cu societatea, care îi determină atât conținutul, cât și sfera de aplicabilitate”¹⁸.

Analiza specialiștilor și gradele de aplicabilitate ale normelor specifice SNEP se fundamentează pe faptul că parentalitatea nu este înnăscută, ci este învățată și exersată, la fel cum nici stilurile parentale nu sunt înnăscute, ci pot fi educate, ajustate și adaptate în funcție de nevoile sociale identificate¹⁹. Astfel, părinții, în exercitarea misiunii lor didactice, trebuie să se adapteze la reperele societății, nicidecum la nevoile și dorințele propriilor copii. De fapt, stilurile parentale definesc ansamblul comportamentelor și emoțiilor pe care părinții le au față de copiii lor și la modul în care părintele abordează relația cu copilul său. Stilurile parentale sunt definite în funcție de două elemente principale: gradul de căldură emoțională (capacitatea părintelui de a fi apropiat afectiv de copil, de a fi atent la nevoile și emoțiile sale) și gradul de control exercitat asupra copilului (prin stabilirea și respectarea regulilor, setarea limitelor)²⁰. Astfel, stilurile parentale determină o atmosferă familială adaptată la modelul de relaționare cordială între părinte și copil, având drept scop dezvoltarea spirituală și socială, în cadrul căreia pare imposibilă o asociere la nivel pedagogic, a unui tipar prestabilit, cu care să se identifice familia și legăturile sale interne.

¹⁷ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 3.

¹⁸ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 4.

¹⁹ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 5.

²⁰ A se vedea studiul nostru „Stiluri parentale în educația religioasă”, în *Educația creștină într-o cultură pluralistă: cum creștem copiii în lumea de azi*, Vol. I, Mihai Himcinschi, Lucian Colda (editori), Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2020, pp. 83-95.

Strategia oferă câteva direcții de acțiune în domeniul pedagogic, printre care se identifică cele de ordin programatic. Astfel, se dorește implementarea unui curriculum integrat la nivel național privind dezvoltarea competențelor parentale, destinat specialiștilor din diverse sectoare (protecție socială, educație, sănătate, justiție, cultură, poliție, protecția mediului, lucrul cu tinerii etc.), care lucrează cu copiii și părinții/reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul. Această activitate este dublată de revizuirea curriculum-ului și a suporturilor de curs pentru formarea abilităților parentale ale tinerilor, ca viitori părinți, și introducerea disciplinei opționale „Educație parentală” în planul de studii (la nivelul claselor liceale, colegii, școli profesionale, universități) și de implementarea metodologiei de formare (standarde profesionale, curriculum, acreditare) a educatorilor parentali. Aceștia vor fi capabili să realizeze programe de dezvoltare a competențelor parentale, să selecteze și să formeze resursele umane din diverse sectoare în domeniul parentalității pozitive, să presteze servicii de calitate pentru dezvoltarea abilităților și competențelor parentale la părinți/reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul și viitorii părinți, acoperind domeniile educație, protecție și sănătate²¹.

Realizarea acestor programe școlare care vor ajuta atât educatorii parentali, cât și părinții participanți în cadrul proiectului, se face urmând selectarea și pregătirea resurselor umane, înfăptuită prin integrarea activă a perspectivei de gen la nivelul curriculumului de formare. Nu în ultimul rând, tocmai pentru promovarea egalității de gen în rândul participanților la program, se va urmări existența unui raport echilibrat între numărul de femei și bărbați selectați pentru a activa ca educatori parentali²². Așadar, pe lângă considerațiile metodologice, SNEP accentuează și perspectiva de gen, un indiciu al alinierii programelor educative ale statului român la agenda progresistă europeană, care militează pentru egalitatea de gen în spiritul acceptării și promovării teoriilor de gen, a drepturilor și libertăților comunității LGBTQ.

O controversă pedagogică majoră este reprezentată de faptul că SNEP vizează ca părinții să renunțe la mentalitățile „conservatoare”, să-și improprieze și să dezvolte o „nouă cultură familială”.

²¹ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, pp. 25-26.

²² *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 26.

Copiilor, la rândul lor, li se prezintă o nouă idee de familie, care poate constitui orice legătură între persoane, eliminând modelul natural, tradițional, creștin, al unirii binecuvântate dintre un bărbat și o femeie. Această schimbare de sens este posibilă în contextul definiției pe care SNEP o dă familiei: „constelație de idei, imagini și terminologii, creată și recreată permanent de practicile socio-culturale”²³. Un alt deziderat discutabil, de natură formativă, privește respectul pe care copiii trebuie să-l manifeste pentru diversitate. La nivel extins, diversitatea clamată de strategia națională poate fi înțeleasă drept diversitate sexuală, iar, în acest context, comportamentul homosexual și heterosexual pot fi prezentate ca două alegeri valide de viață.

Rolul profesorilor îl dețin educatorii parentali, reprezentând noua profesie pe care SNEP dorește să o creeze. Misiunea acestora este ca părinții să devină mai buni, mai responsabili și mai capabili în actul didactic. Într-o analiză făcută de senatorul Vasile-Cristian Lungu²⁴, numărul estimativ al acestor formatori este de 7500, iar numărul părinților înscriși în program este de 2.500.000, cu un sprijin financiar în valoare de 64 de milioane de euro. În perioada 2016-2018, au fost acreditați, de către Organizația HoltIS, cu sprijinul UNICEF și Ministerului Educației Naționale, 655 de educatori parentali, care au participat la un program formativ ce implică cursuri de parenting apreciativ cu părinții, în funcție de anumite grupe de vârstă ale copiilor (0-3 ani, preșcolari, copii în clasele I-IV, clasele V-VIII și adolescenți). Începând cu 2010, HoltIS a lansat și documentat conceptul de parenting apreciativ, dezvoltând și modelul „Cum ne antrenăm parentingul apreciativ” (care cuprinde manuale ale educatorilor parentali și ghiduri pentru părinți)²⁵, urmând ca această inițiativă să pătrundă și în cadrul învățământului românesc, fiind integrată prin programe de educație incluzivă. Astfel, observăm că SNEP nu este doar un document programatic sau un simplu proiect formulat care așteaptă implementarea, ci

²³ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 3.

²⁴ Vasile-Cristian Lungu, *Strategia Națională de Educație Parentală 2018-2025. Cel mai mare experiment social de creare a omului nou din România*, în https://adevarul.ro/news/societate/strategia-nationala-educatie-parentala-2018-2025-mai-mare-experiment-social-creare-omului-nou-romania-1_5b2cb6fadf52022f75678016/index.html, (accesat la data de 31.05.2021).

²⁵ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 15.

un eveniment educațional de amploare, care poate bulversa spațiul românesc, dacă nu se vor lua măsuri rezolutive clare în sensul susținerii activității educative a părinților și a copiilor.

Ne dăm seama că obiectivul statului este de a schimba capacitatea de gândire firească a omului, nu de a-l însănătoși sau de a-l ajuta. Paradigma vizată în sensul transformării este cea educațională, astfel încât cadrul pedagogic să nu se fundamenteze pe promovarea adevărului și a corectitudinii în sensul de dreptate sau imparțialitate, recunoscute de către toți oamenii, ci pe impunerea unei ideologii de gen, o perspectivă postmodernă asupra modului în care sunt înțelese drepturile și libertățile oamenilor. Mai mult decât atât, noua ideologie propusă poate fi un mijloc de propagandă în favoarea unei viziuni postmoderne, consumeriste și progresiste despre familia naturală, perspectivă ce înglobează o varietate de implicații didactice, pornind de la temele fundamentale propuse și de la profesia de educatori parentali, ajungând la anumite practici care își regăsesc elemente conexe cu principiile revoluției ideologice.

Implicații ideologice

Strategia națională de educație parentală devine și un mijloc al propagandei ideologice prin eludarea dreptului fundamental al părinților de a-și educa propriii copii, potrivit convingerilor personale, prin impunerea unui sistem pedagogic fundamentat pe noua cultură familială, ale cărui premise sunt introduse de educatorii parentali. Din punct de vedere formativ, SNEP dorește crearea „omului nou” lipsit de perspectivă critică, de analiză și de sinteză, care să fie supus și în permanență de acord cu noțiunile furnizate. Acest obiectiv se poate realiza doar în contextul în care se destructurează noțiunile deja cunoscute și impropriate, la care se adaugă definițiile și fundamentele identitare, iar în schimbul lor se introduc noi idei cu care copiii și părinții se familiarizează, înțelegând că familia poate fi rodul oricărei uniri, chiar și dintre doi bărbați sau două femei, aceasta reducându-se la un amalgam de idei, tehnologii și concepte care se modifică permanent conform fenomenelor sociale.

În contextul noilor pretinse definiții atribuite familiei românești, putem vorbi despre un furt de proprietate, pentru că, din punct de vedere juridic, așa se poate cataloga distorsionarea familiei românești impusă astăzi. În esență, familia românească este „o moștenire

identitară și culturală pe care umanitatea a structurat-o din vremuri îndepărtate și pe care ne-a transmis-o ființial pentru a defini relația dintre un bărbat și o femeie. Faptul că, în ultimii ani, se încearcă o distorsionare a familiei ar putea fi catalogat ca un «furt de proprietate identitară», dacă ar fi să facem o paralelă cu proprietatea intelectuală²⁶. Orice dorință privind depășirea și formularea unor inovații la adresa familiei românești devine un litigiu adus identității și conștiinței naționale și o dovadă clară a propagandei ideologice.

Pornind însă de la implicațiile juridice și pedagogice, asupra cărora statul propune un control și o presiune crescută, observăm și implicațiile ideologice prin care se redefinește familia și obligă adaptarea ei la conceptele ideologice postmoderne. Astfel, în spatele strategiei naționale se află o întreagă revoluție ideologică, propusă și elaborată de ideologii de serviciu, ideologi care se ascund în spatele acestei strategii de reeducare a părinților. Schimbarea paradigmei conturează răul sub forma binelui, iar binele și firescul sunt înțeleși ca embleme ale regresului și a răutății, context în care destructurarea devine o marcă a progresului tacit. Beneficiile inițiale punctate de SNEP devin practic doar un pretext al implementării programului deoarece, prin structura propagandistică, prin devizele înnoitoare, prin schimbările majore de paradigmă pe care le impun anumite ONG-uri, cu sprijinul statului, proiectul devine un factor tot mai mult apropiat de o revoluție ideologică.

Chiar dacă regimurile comuniste s-au prăbușit în 1989, anumite direcții ideologice ale acelor vremuri revin în actualitate, într-o formă subtilă și diferită: „Atunci, demolarea a vizat desființarea centrului de rezistență a societății – proprietatea privată și Biserica –, iar instalarea noii orânduiri s-a realizat prin hegemonia statului comunist manifestată prin naționalizarea proprietății și a educației. Astăzi, demolarea vizează distrugerea centrului de rezistență a societății – familia naturală și Biserica –, iar instalarea noii orânduiri se realizează prin hegemonia ONG-urilor progresiste care proclamă naționalizarea familiei și a educației în general, și a copiilor în

²⁶ Mihaela-Viorica Rușitoru, *Reflecții asupra Strategiei naționale de educație parentală în România 2018-2025*, în <https://tribunainvatamantului.ro/reflectii-asupra-strategiei-nationale-de-educatie-parentala-in-romania-2018-2025/> (accesat la data de 01.06.2021).

special”²⁷. Astfel, în mod clar, pe lângă un amestec de concepții, precepte și opinii „validate” sub umbrela unor centre de interese pseudo-academice, strategia de educație parentală nu este decât o nouă materializare a dorinței unor instanțe suprastatale de a de-structura familia tradițională.

Legătura dintre SNEP și proiectele de reeducare ale regimurilor totalitare nu se rezumă doar la anumite elemente de structură. Pentru a înțelege mult mai profund premisele acestei strategii, vom analiza câteva aspecte definitorii ale termenului de neomarxism și ale noțiunilor adiacente care derivă din acest concept, încercând astfel să conturăm o perspectivă clară asupra dimensiunii ideologice practicate sub formă de revoluție sau propagandă în România. Neomarxismul este o ideologie pur culturală transferată din redutele prăbușite ale comunismului economic pe catedrele universitare din America. Celebra școală de la Frankfurt și corifeii săi au înțeles un lucru major: dacă comunismul economic a eșuat, cum era și firesc, trebuie să persiste o formă de comunism cultural, numită neocomunism sau neomarxism. Obiectivul procesului de reeducare este reprezentat de destructurarea societății, de dezumanizarea și dezorganizarea ei, care se răsfrâng astăzi asupra noțiunilor de familie, educație și valori tradiționale.

Trecerea de la dimensiunea economică a ideologiei marxiste la cea culturală este definită prin intermediul corectitudinii politice, o premisă sub care se ascunde un adevărat proces de reintegrare în contextul post-modern al unei gândiri de factură totalitară. Cu alte cuvinte, corectitudinea postmodernă nu are nimic în comun cu imparțialitatea, dreptatea și adevărul, ci cu cea de uniformizare și impunere a unui model universal valabil: „corectitudinea politică încearcă să impună tuturor americanilor (și prin aceștia întregii lumi) o uniformitate în gândire și comportament, fiind, prin urmare, totalitară în esență. Rădăcinile sale pornesc dintr-o versiune de marxism ce își propune răsturnarea radicală a culturii tradiționale cu scopul de a provoca o revoluție socială”²⁸. Concepțiile uniformizării și

²⁷ Prof. Univ. Dr. Paul Negruț, *Educație parentală sau manipulare ideologică?*, în https://www.stiripesurse.ro/educa-ie-parentala-sau-manipulare-ideologica_1272286.html (accesat la data de 01.06.2021).

²⁸ Raymond V. Raehn, „Rădăcinile istorice ale corectitudinii politice”, în Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.), *Corectitudinea politică: o ideologie neomarxistă. Marxismul cultural – noua utopie*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2017, p. 103.

cele ale adversității față de valorile tradiționale determină ascensiunea corectitudinii politice în sfera manifestărilor anti-educație, anti-familie și anti-religie.

Neomarxismul propune, pe lângă o proliferare a nonvalorii, și o tendință excesivă de probitate ascunsă în sintagma *political correctness*, „care alimentează cultura egoistă a promovării intereselor a așa-ziselor drepturi clamate de minoritățile gălăgioase, în detrimentul cuvenitei supunerii față de interesele majorității”²⁹. Principiul democratic al „majorității calificate” cu drept de vot valid este substituit de drepturile minorității, tot mai mult afirmate în spațiul gândirii actuale, proclamând o cultură a toleranței, a versatilității și a adaptabilității. Astfel, destructurarea nu se realizează la nivel declarativ, vizibil, în mod public, ci printr-o gamă infinită de tertipuri camuflate sub semnul unei pretinse dezvoltări benefice.

În analogie cu elementele prezentate mai sus, ne dăm seama că principiul corectitudinii politice reprezintă o nouă formă mascată de manifestare și dezvoltare a ideologiei totalitare: „Fenomenul numit *political correctness* este abordat ca o formă deghețată sub care comunismul a supraviețuit, s-a impregnat și a proliferat, incognito, în lumea neoliberală de azi: o lume pe care a perimat-o, a infuzat-o, cu care s-a contopit organic, în Statele Unite, mai ales, până la punctul în care aproape nu mai poate fi distins de acesta, devenit aproape insesizabil din cauză că s-a «normalizat»”³⁰. Prăbușirea sistemelor totalitare nu a atras după sine suprimarea ideologiei specifice, ci, în esența sa nocivă, s-a manifestat până în contemporaneitate sub diferite forme ce propun anarhia în locul organizării și depersonalizarea în detrimentul dezvoltării unor personalități ancorate în valorile perene, forme din ce în ce mai adaptate la provocările actuale.

Corectitudinea politică este, aparent, un concept avantajos care prezintă un simț al echilibrului și al măsurii, bazat pe libertatea

²⁹ David D. Pestroiu, „Repere misiologice privind educația în familia creștină, în postmodernitate”, în Oliviu Botoi, Răzvan Brudiu (editori), *Educația creștină într-o cultură pluralistă: cum creștem copiii în lumea de azi*, vol. II, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2020, p. 76.

³⁰ Andrei Dîrlău, „Freudo-marxismul: noua utopie. Ideologia corectitudinii politice – avatar al marxismului cultural”, în Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.), *Corectitudinea politică: o ideologie neomarxistă. Marxismul cultural – noua utopie*, p. 103.

de exprimare și pe raporturile interpersonale. În pofida acestor considerente, libertatea pe care o promovează strategia este legată de lipsa oricăror limite și hotare, indiferent de cei din jur, promovând o cultură a egoismului specifică regimurilor dictatoriale, distrugând astfel noțiunea de bine comun, caracteristică societății democratice. Perspectiva aceasta nocivă are ca temei „supra-eul” sau „individul suveran”, concepte pe care se dezvoltă și ideea de om nou: „Individul suveran trebuie să aibă supremă libertate de alegere; nu e permisă emiterea de judecăți pentru a nu interfera cu libertatea lui de opțiune”³¹. Individualismul, propus de programele postmoderne, nu se referă în mod clar la ființa umană, în înțelesul de individualitate cu opinii, credințe și deziderate proprii, ci la omul prin excelență liber de orice dorință salvatoare, de orice revenire de la impulsul normalității la omul multicultural, omul nou, omul multiculturalist iubitor de exod și de mobilitate și de perena transformare, din nefericire, în rău.

În Strategia națională de educație parentală și în programele ideologice ale regimurilor totalitare se propune redefinirea ființei umane fiind „schimonosită într-o «natură» artificială, confecționată tehnologic și «legitimată» mediatic. Chipul omenesc devine o caricatură ce-și sfidează modelul divin. Singura lege universală devine hedonismul nelimitat, ce transformă omul într-un agregat fără memorie și fără identitate, altul de la o clipă la alta”³². Sub aceste elemente se regăsește obiectivul mascat al premiselor SNEP, care este aparent un program rezolutiv favorabil societății românești, dar, care, în esență, ascunde promovarea unei revoluții ideologice tributare doctrinelor totalitare.

Consecința clară a reînvierii premiselor de sorginte dictatorială, mai ales în ceea ce privește domeniul pedagogic, o reprezintă reeducarea, un termen ce dă fiori poporului român, care trăiește cu amintirea vie a atrocităților regimului comunist. Această practică se regăsește și în cadrul teoretic expus în SNEP, unde se mizează pe lipsa de discernământ, de conștiință identitară și de analiză critică

³¹ Andrei Dîrlău, „Școala de la Frankfurt: demolarea prin subversiune”, în Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.), *Corectitudinea politică: o ideologie neomarxistă. Marxismul cultural – noua utopie*, p. 165.

³² Andrei Dîrlău, „Freudo-marxismul: Noua utopie. Ideologia corectitudinii politice – avatar al marxismului cultural”, în Andrei Dîrlău, Irina Bazon (coord.), *Corectitudinea politică: o ideologie neomarxistă. Marxismul cultural – noua utopie*, p. 111.

a unui popor întreg și pe posibilitatea impunerii unor noțiuni ce se consideră, în mod eronat, la nivel de conducere, că ar fi benefice.

Practica recentă a reeducării se bazează pe fructificarea plăcerii și a satisfacției individuale imediate, nicidecum pe durere sau pe opresiuni și maltratări specifice perioadei comuniste³³. În lumea postmodernă, mijloacele și metodele de reeducare sunt cu totul diferite de cele de odinioară: „Astăzi, televizorul și pornografia împlinesc cu succes acest tip de reeducare. Care e explicația unei asemenea educații, câtă vreme aceasta nu poate face fericit pe nimeni și nu poate asigura o societate sănătoasă? Primul motiv enunțat este acela că oamenii desfrânați sunt mai ușor de manipulați. Sunt ca și reeducații care, având conștiința morală distrusă, nu se pot opune represiunii sistemului. Al doilea motiv este acela că desfrânarea este cea mai bună metodă de control, de reducere a populației. Cultura erotismului, a pornografiei și a prostituției vin în conflict direct cu viața de familie, cu nașterea de copii, după cum demonstrează studiile făcute în zilele noastre”³⁴.

În acest context, ne întrebăm dacă regăsim în cadrul SNEP anumite noțiuni care ar introduce, de manieră implicită sau explicită, cultura erotismului sau revoluția sexuală. Astfel, pentru a răspunde acestei probleme, trebuie să observăm premisele revoluției ideologice: ele pleacă tocmai de la redefinirea familiei, continuă cu adversitatea față de familia tradițională și față de valorile conservatoare, și termină cu evidențierea unei perspective asupra egalității de gen și cu invocarea educației sexuale³⁵. Prin urmare, deși principiile acestea sunt stipulate sporadic, larghețea cu care SNEP își descrie conținutul, nepunctând ceva concret, ne face să credem că preținsele beneficii enunțate vor fi înlăturate, iar principiile ascunse vor fi puse în practică prin noi metode, subiecte de interes și teme accesibile pentru omul postmodern.

Modelul țărilor europene propuse ca exemple de către SNEP, printre care se identifică Franța, Spania, Portugalia și Țările Nordice,

³³ A se vedea Virgil Ierunca, *Fenomenul Pitești*, Editura Humanitas, București, 2013.

³⁴ Gheorghe Fecioru, „Mai ucigătoare decât cancerul, mai apăsătoare decât teroarea și mai nocivă decât drogul este astăzi pornografia”, în revista *Familia Ortodoxă*, nr. 1 (12), 2010 <https://www.familiaortodoxa.ro/2010/02/22/mai-ucigatoare-decat-cancerul-mai-apasatoare-decat-teroarea-si-mai-nociva-decat-drogul-este-astazi-pornografia/> (accesat la data de 01.06.2021).

³⁵ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 12.

sunt de fapt cazurile clasice în care destructurarea familiei a atins cote alarmante. Tot în contextul modelului occidental, pentru dezvoltarea unei dimensiuni favorabile în cadrul familiei românești, se propune „nevoia unui sprijin extern” care are rolul nu doar de a susține, ci și de a influența programele educative. Definiția nouă pe care SNEP o oferă familiei este inspirată din cartea a doi sociologi americani, Jaber F. Gubrium și James A. Holstein, intitulată *What is family?*³⁶. Problema supusă discuției ilustrează modul de raportare a formatorilor la valorile tradiționale și la provocările familiei. Sursele de inspirație nu au elemente convergente cu spațiul românesc, titlul lucrărilor citate reliefează încă o dată metodele revoluției ideologice și adversitatea față de familia românească, considerată perimată și desuetă. Nu poți invoca faptul că susții familia din România dacă refuzi analiza unei definiții autohtone, întemeiată pe operele consacrate în spațiul românesc și invocându-i trăsăturile caracteristice.

Motivația pentru care SNEP invocă adesea izvoarele de cercetare și tipologiile europene se regăsește în faptul că, în cultura occidentală contemporană, căsătoria și familia naturală sunt identificate ca principala cauză a nefericirii adulților și a multor probleme cu care se confruntă societatea, fiind un prilej potrivit de formulare a atacurilor împotriva familiei naturale. Această dogmă de factură occidentală va fi preluată și introdusă în mod gradual și în conștiința poporului român în momente cruciale, precum disputa socială pe tema educației sexuale și a educației religioase, care au marcat învățământul românesc în ultimii ani, urmată apoi de o manifestare la nivel legislativ, concretizată cu ocazia desfășurării Referendumului pentru familie (2018).

Fundamentele pe care le promovează SNEP sunt specifice dezvoltării ideologiei neomarxiste și aplicării unui concept în vogă, denumit corectitudine politică. Acest concept, în pofida denumirii ce ar sugera o ierarhie aparent meritocratică a piramidei partidelor politice, constituie o altă formă a inechității sociale, în care trăsăturile postmoderne sunt cultivate spre satisfacția progresiștilor, iar cele tradiționale și conservatoare sunt înlăturate. Prin structura propagandistică, prin devizele înnoitoare, prin schimbările majore

³⁶ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, p. 3.

de paradigmă pe care le impun anumite ONG-uri, cu sprijinul statului, proiectul devine tot mai mult apropiat de o revoluție ideologică.

Academia Română a reacționat rapid la acest document și a cerut retragerea lui cât mai grabnică, deoarece proiectul este fără nici un specific românesc și se aseamănă proiectelor propuse de regimurile totalitare: „Proiectul Ministerului Educației Naționale, de legiferare a unui sistem de educație parentală fără nici un specific românesc, cu implicații enunțate explicit împotriva familiei tradiționale, ca nucleu al vieții sociale, culturale, morale și creștine, milenare a românilor, presupune o educație uniformă a copiilor, fără diferențe de sex, de particularități antropologice și psihologice, de mediu comunitar (rural, urban), etnic. Proiectul echivalează cu o încercare, asemănătoare celor din statele cu regimuri totalitare internaționaliste sau globaliste, de obținere a ceea ce s-a numit mereu «omul nou», fără familie, fără naționalitate, fără țară, fără identitate”³⁷.

Prim urmare, implicațiile ideologice sunt majore. Nu putem să nu constatăm faptul că esența familiei este transformată într-un motor de destructurare a conștiinței și de abolire a identității naționale, cu participarea activă a statului, nu doar în cadrul educativ, ci și în spațiul privat. Similitudinile dintre SNEP și programele regimurilor totalitare sunt îngrijorătoare, reliefând noi înțelesuri și deziderate sociale. Corectitudinea politică devine, în acest context, principalul element prin care este reînviat spiritul dictatorial al reeducării și al îndoctrinării, manifestat astăzi prin preceptele strategiei de educație formulată de stat. Sub ceea ce clamează Ministerul Educației, sau mai bine spus al Reeducării, ca fiind bine, se află de fapt o adevărată structură propagandistică și ideologică, a cărui impact nociv se regăsește și în analiza etică pe care o supunem atenției în cele ce urmează.

Implicații etice

Societatea românească se află astăzi într-un declin accentuat, din punct de vedere etic, promovând o atitudine hedonistă prin

³⁷ Gheorghe Anghel, „Academia Română: Proiectul de Strategie de educație parentală este inoportun și inadecvat pentru învățământul și educația românilor”, în <https://basilica.ro/academia-romana-proiectul-de-strategie-de-educatie-parentala-este-inoportun-si-inadecvat-pentru-invatamantul-si-educatia-romanilor/> (accesat la data de 12.04.2021).

hrănirea egoismului, a plăcerilor de orice fel, prin diminuarea responsabilității, prin eludarea datoriei morale și civice. Cetățenilor li se oferă zilnic „pâine și circ” în cadrul show-urilor media. Trăim, după cum spunea Mario Vargas Llosa, într-o societate a spectacolului. Se pare că definiția ideologică nouă a familiei, dată de documentul MEN, este în perfectă concordanță cu ceea ce constatăm în jurul nostru. Familia e văzută ea însăși ca un spectacol de idei, imagini și înțelesuri, creată și recreată permanent în funcție de scenariile care vând cel mai bine, care fac cel mai de succes show.

Strada și mass-media tind să substituie familia, școala și Biserica în rolul lor educativ și mijlocitor de modele existențiale. Strada constituie mediul vast în care se manifestă, cu o fascinație aparte și cu efecte greu de cuantificat, o instituție veche, școala vieții, care „educă” și edifică din mers, profund, eficient, în cheie anarhică și antisocială. Fascinația răului și a urâtului nu poate găsi un teren mai bun de manifestare decât strada. Școala vieții captivează mult mai mult pe tinerii avizi, în procesul de formare și maturizare, decât școala propriu-zisă.

O altă sursă puternică de „educație” și modele o reprezintă mass-media care recuperează, promovează și consacră „valorile” difuzate la nivelul străzii. Buletinele de știri lipsite de scandal nu au nici cel mai mic haz. Genul direct, descărcăreț, înstărit și slobod la gură aduce întotdeauna rating. Nici o strategie nu pare interesată să stăvilească ori să reteze răul imens pe care unele canale de comunicare, în special televiziunile comerciale și presa tabloidă, îl fac tinerilor. Modelul uman pe care îl lansează canalele tv poate fi conturat generic: analfabetul agresiv, animal social cu șarm, luxos și luxuriant, cu accesorii și mașini exorbitante, senin și promiscuu, ancorat în zona instinctelor primare. Un model irezistibil pentru tineri.

Ideea unui sistem democratic românesc bazat pe libertate și echitate socială, clamat de partizanii progresiști, rămâne doar în stadiul enunțării, neregăsindu-se în practica societății. Dorința de impunere a unui sistem educațional parental în vederea formării unor copii supuși societății, în care cei din urmă să fie doar simpli consumatori pentru împlinirea dezideratelor postmoderne, argumentează impunerea unui anumit mod de gândire care este apajul exclusiv al regimurilor dictatoriale, precum și o dovadă a încălcării legii morale. A obliga părinții să participe la cursurile de

educație parentală și a formula obiective operaționale potrivit unor concepții pur personaliste și consumeriste, indică o aplecare a sistemului educațional spre controlul absolut al statului, în care echitatea nu este în nici un mod respectată.

În afara elementelor ideologice care intră în conflict cu normele echilibrului și ale drepturilor fundamentale ale poporului român, merită amintite sumele colosale alocate pentru finanțarea Strategiei Naționale pentru Educație Parentală, pentru elaborarea ei și pentru formarea educatorilor parentali. Cifra se ridică la peste 290 de milioane de lei doar în primul an (2018), pentru un scop lipsit de utilitate, deoarece modelul înrădăcinat din primii ani de relaționare părinte-copil nu se modifică structural prin cursuri săptămânale de parenting.

În această categorie de programe care nu au o finalitate practică, statul român alocă resurse financiare imense. Pe de altă parte, statul este nepăsător cât privește ameliorarea unor probleme stringente din mediul educativ: abandonul școlar, lipsa resurselor școlare, delincvența juvenilă, bullying-ul, mobilitatea profesorilor, personalul auxiliar insuficient, lipsa spațiilor și a materialelor cu scop didactic. În comparație cu prevederea bugetară care susține implementarea SNEP, costurile pentru reeducarea anuală a părinților urmează să fie de zeci de ori mai mari decât bugetul alocat de Ministerul Educației Naționale capitolului intitulat „Acordarea de rechizite școlare” pentru anul în curs.

Finanțarea acestui proiect presupune, pe lângă utilizarea ineficientă a banilor publici, și o altă problemă de natură etică. Astfel, educatorii parentali sunt sprijiniți în desfășurarea profesiei lor de instituțiile statului, de o legislație împotriva familiei naturale, în baza cărora vor „educa” 2.500.000 de părinți. Educatorii parentali au misiunea de a-i „educa” pe copii împotriva convingerilor religioase și morale ale părinților, toate acestea din bani publici proveniți din taxele plătite de cetățenii României, care sunt, cu largă majoritate, familiști și militează pentru familia tradițională și credințele perene.

Îndoctrinarea și suprimarea drepturilor parentale constituie o dovadă clară a încălcării normelor etice, prin „stimularea interesului pentru o nouă cultură familială și pe ideea de incluziune socială”, încurajarea „egalității de gen” și înlocuirea „stereotipurilor de gen”, prin care se urmărește „racordarea la standardele internaționale”. Prin aceste afirmații se propune o îndoctrinare în

masă a românilor. Obligatoritatea sub care se prezintă direcțiile de acțiune lezează drepturile fundamentale ale omului, dar și cumele clasice de moralitate, care se pare că nu reprezintă o coordonată importantă în formularea SNEP.

Discriminarea la adresa diferitelor categorii socio-culturale, instituții și situații este un alt aspect discutabil care se regăsește frecvent în paginile SNEP: „părinții cu nivel mai scăzut de educație”, „numărul ridicat de sarcini în rândul adolescentelor și prevalența căsătoriilor timpurii în comunitățile sărace și marginalizate”, „propaganda negativă făcută de reprezentanții bisericii” etc.³⁸ Dacă se vizează educația părinților cu nivel de educație redus, această etichetă nu devine discriminatorie? În plus, se poate vorbi despre o manipulare a unei populații vulnerabile, dat fiind faptul că mobilul principal al Strategiei este „schimbarea convingerilor”? Întrebările acestea decurg firesc din modul de raportare discriminatorie a formatorilor SNEP la adresa oamenilor, implicând anumite categorii: săracii ale căror resurse cognitive se consideră a fi limitate, precum și membrii bisericii, susținători ai valorilor tradiționale, care sunt catalogați drept principalii inamici ai Strategiei.

Concluzii

La scurt timp după ce documentul SNEP a fost postat pe site-ul Ministerului Educației Naționale, el a fost retras din cauza reacțiilor nefavorabile venite din partea unor instituții sau a unor personalități publice. Mai mult decât atât, MEN nu își asumă conținutul documentului în forma actuală: „proiectul Strategiei Naționale pentru Educație Parentală a fost retras de pe site-ul Ministerului Educației Naționale și din consultare publică și a fost retransmis inițiatorilor. Dat fiind feedback-ul colectat din partea persoanelor interesate, precum și necesitatea de a îmbunătăți proiectul de strategie, MEN nu își poate asuma în actuala formă acest document”³⁹.

Strategia de educație parentală se dovedește a fi o nouă modalitate prin care se dezvoltă principiile agresive și seculare ale

³⁸ *Strategia națională de educație parentală 2018-2025...*, pp. 4-5.

³⁹ Daniela Timofti, *Ministerul educației nu își asumă strategia pentru educație parentală. Proiectul a fost retras*, în <https://www.mediafax.ro/social/ministerul-educației-nu-isi-asuma-strategia-pentru-educație-parentală-proiectul-a-fost-retras-17346524> (accesat la data de 02.06.2021).

agendei europene. În pofida formulării sale de către Ministerul Educației Naționale în colaborare cu numeroși specialiști, această strategie se încadrează în categoria programelor educaționale eșuate.

Dacă SNEP ar fi fost legiferată și aplicată, consecințele pe termen mediu și lung ar fi fost dezastruoase la nivelul conștiinței și identității românești. Astfel, ne-am fi confruntat zilnic cu realități greu de imaginat: înlăturarea libertății de exprimare, interzicerea dreptului la educație potrivit propriilor convingeri și sisteme de valori, predarea în școală a principiilor neomarxismului și a corectitudinii politice.

Impunerea unui stereotip sub care poporul să se „dezvolte” nu e marca diversității, a exprimării libere sau a respectării drepturilor, ci a uniformizării conștiinței prin care devenim amorfi în viața socială și comunitară, consumând doar ce ni se oferă în mod pragmatic și dirijat de către stat. În mod clar, educația este principala soluție prin care se realizează depășirea situației dificile în care se află societatea românească, însă reușita unui astfel de program depinde de întemeierea pe valorile tradiționale specifice spațiului românesc și pe adaptarea acestora la necesitățile actuale. De asemenea, trebuie să ținem cont de faptul că susținerea nu înseamnă redefinire, dezvoltarea familiei nu se face prin transformarea ei în acord cu fenomenele sociale trecătoare, ci urmările acestora sunt cele care trebuie analizate cu luciditate și maturitate pentru ca familia românească să nu sufere o destructurare rapidă. Obiectivele propuse de o viitoare strategie vor fi benefice pentru familie și societate dacă ele vizează făurirea unui cadru familial favorabil creșterii și educării sănătoase și armonioase a copilului.